

УДК: 338.43(477):330.341.1(043.5)

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У
СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ©**

*О.В. ГОРБАТЮК, старший викладач
кафедри обліку і фінансів,
ПВНЗ «Хмельницький економічний
університет»
(м. Хмельницький)*

Удосконалення організаційних форм впровадження інновацій у сільському господарстві можливе за допомогою створення національної моделі сталого розвитку конкурентоспроможного сільського господарства України. Невід'ємною складовою створення національної моделі інноваційного розвитку є формування повноцінної інфраструктури впровадження інновацій, удосконалення організаційно-економічного механізму трансферу інновацій у сільському господарстві, раціональне поєднання державних та ринкових регуляторів інноваційного розвитку сільського господарства.

В статті розглянуто досвід Мережі бізнес-інкубаторів та технологічних парків у Східній Європі та центральній Азії (ЕСАbit). Аналізуючи діяльність ЕСАbit, ми спостерігаємо, що більшість членів мережі розташовані в країнах, які переживають трансформацію від планової економіки до ринкової.

Досліджено зміцнення ринкової орієнтації, диверсифікації та конкурентоспроможності економіки в країнах Східної Європи та Центральної Азії з розвитку підприємництва та інноваційної діяльності на всіх рівнях від сільського господарства до високих технологій стало головною особливістю цього регіону, що динамічно розвивається, в стратегічному тандемі між Європейським Союзом та Азією. У багатьох країнах бізнес-інкубатори і технопарки домоглися ініціювати державні програми, спрямовані на необхідність стратегічних переваг їх економіки і розробити національні та регіональні інноваційні кластери.

Ключові слова: інновації, організаційна інфраструктура, бізнес-інкубатор, інноваційний модуль, інноваційна модель.

Табл. 2. Рис. 1. Літ. 7.

Постановка проблеми. Дослідження особливостей організаційної інфраструктури впровадження інновацій у сільському господарстві є актуальною та необхідною передумовою, використання досвіду провідних міжнародних суб'єктів інноваційної діяльності дозволить успішно сформувати повноцінну організаційну інфраструктуру впровадження інновацій у сільському господарстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Організаційні форми впровадження інновацій у сільському господарстві є об'єктом дослідження багатьох іноземних та вітчизняних учених. Під час проведення дослідження було використано наукові джерела, в яких розглядалися питання особливостей

організаційної інфраструктури впровадження інновацій у сільському господарстві, зокрема: Г. Калетніка [7], Ю. Лупенка [3], П. Саблука [5], О. Шпикуляка [5, 7], М. Маліка [2], Л. Білозор [5], Л. Курило [6], А. Стельмашука [4].

Формулювання цілей статті. Мета статті – розглянути особливості організаційної інфраструктури впровадження інновацій у сільському господарстві, розкрити перспективні шляхи для створення умов удосконалення інфраструктури впровадження інновацій у сільському господарстві та розробити пропозиції щодо їх удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. В рамках своєї глобальної концепції по зміцненню бізнес-інкубаторів науковцями ЕСAbit розроблено програму підготовки управлінських кадрів для бізнес-інкубаторів. Програма включає відповідний зміст навчання, заснований на різноманітному практичному досвіді і тематичних дослідженнях, проведених у різних середовищах інкубаторів в усьому світі і за участі розширеної і дуже компетентної корпорації тренерів з глибокими професійними знаннями в області бізнес-інкубаторів та цінним досвідом в сучасній освіті.

Програма підготовки управлінських кадрів для бізнес-інкубаторів включає складний комплекс із трьох пакетів, які включають 12 модулів.

Пакет I. Основи бізнес-інкубаторів:

Модуль 1. Визначення і принципи бізнес-інкубаторів;

Модуль 2. Моделі бізнес-інкубаторів (фактори успіху).

Пакет II. Діяльність бізнес-інкубатора:

Модуль 3. План бізнес-інкубатора;

Модуль 4. Маркетинг і менеджмент зацікавлених сторін бізнес-інкубатора;

Модуль 5. Фінансування бізнес-інкубатора;

Модуль 6. Управління бізнес-інкубатором;

Модуль 7. Моніторинг, оцінка та бенчмаркінг бізнес-інкубатора.

Пакет III. Управління прогресивним бізнес-інкубатором:

Модуль 8. Послуги бізнес-інкубатора (реалізація кураторства);

Модуль 9. Пропозиції і фінансування клієнтів бізнес-інкубатора;

Модуль 10. Комерціалізація технологій через бізнес-інкубатор;

Модуль 11. Налаштування бізнес-інкубатора на віртуальні послуги;

Модуль 12. Аграрний бізнес-інкубатор.

Аграрний бізнес-інкубатор спеціалізований модуль навчання був розроблений в якості ефективного курсу для професіоналів, які бажають скористатися послугами бізнес-інкубації для того, щоб створити або зміцнити існуюче інноваційне підприємство АПК в країнах, що розвиваються і зацікавлені в розробці нового агробізнес-інкубатора. В модулі описуються проблеми, пов'язані з інкубацією в сільськогосподарському секторі (клімат, постачання, нормативні та ринкові ризики набагато вище, ніж для багатьох інших форм розвитку бізнесу); забезпечується огляд різних типів моделей агробізнес-інкубаторів; проводяться дискусії серед учасників про критичні чинники для досягнення успіху АПК - інкубаторів. Після завершення вивчення модуля учасники будуть мати навички з основ агробізнес-інкубатора і, чим він відрізняється від типових бізнес-інкубаторів, зможуть описати різні моделі агробізнес-інкубаторів, зрозуміти фактори успіху провідних агропромислових інкубаторів та розробити особливий план дій щодо для збільшення обсягів діяльності власних агробізнес-інкубаторів.

Теоретичні модулі	Модулі призначені для вивчення, як "новачкам" так і зацікавленим сторонам інкубатора	Модуль 1. Визначення і принципи бізнес-інкубаторів	Пропонується до вивчення послідовно
		Модуль 2. Моделі бізнес-інкубаторів (фактори успіху)	
		Модуль 3. План бізнес-інкубатора	
Практичні модулі	Модулі призначені для менеджерів інкубаторів та їх співробітників	Модуль 4. Маркетинг і менеджмент зацікавлених сторін бізнес-інкубатора	Рекомендується до вивчення не послідовно
		Модуль 6. Управління бізнес-інкубатором	
		Модуль 7. Моніторинг, оцінка та бенчмаркінг бізнес-інкубатора	
		Модуль 8. Послуги бізнес-інкубатора (реалізація кураторства)	Пропонується до вивчення послідовно
		Модуль 5. Фінансування бізнес-інкубатора	
		Модуль 9. Пропозиції і фінансування клієнтів бізнес-інкубатора	
Автономні модулі	Модулі призначені для менеджерів інкубаторів, які мають справу з високими технологіями або спрямовані на розширення послуг	Модуль 10. Комерціалізація технологій через бізнес-інкубатор	Рекомендується до вивчення не послідовно
		Модуль 11. Налаштування бізнес-інкубатора на віртуальні послуги	
		Модуль 12. Аграрний бізнес-інкубатор	

Рис. 1. Ефективний алгоритм вивчення модулів

Джерело: Сформовано автором на основі власного дослідження та узагальнення.

Модуль 12 Аграрний бізнес-інкубатор має дві мети:

Перша мета полягає в забезпеченні повного розуміння основ агробізнес інкубації. Цей модуль призначений для команд розробників, які беруть участь в агропромисловому інкубаторі і хочуть його удосконалити. Крім того він також призначений для зацікавлених сторін (засновників або менеджерів), які розглядають запуск агробізнес-інкубатора.

Агробізнес-інкубатори в цілому висвітлюються таким же чином, що загальні бізнес-інкубатори, хоча умови для досягнення ефективності істотно відрізняються. Ключовою відмінністю є загальний контекст і ризики еко-системи для сільського господарства та агробізнесу. Агробізнес-інкубатори здійснюють діяльність в складних умовах, включаючи фермерів, посередників, державну політику та ринки. В багатьох випадках агробізнес-інкубатори є більш успішними, коли вони беруть участь, на деякому рівні, з усім агропромисловим виробничо-збутовим ланцюжком, а не просто окремим підприємством.

Модуль 12 має 5 складових компонентів:

- Компонент 1. Основи агробізнес-інкубатора;
- Компонент 2. Основи значення агробізнес ланцюжка;
- Компонент 3. Агробізнес маркетинг;
- Компонент 4. Агробізнес мережі;

Компонент 5. Проблеми, ризики та рішення для агробізнес-інкубатора.

Компонент 1. Основи агробізнес-інкубатора містить такі розділи:

Розділ 1.1. Визначення агробізнес-інкубатора;

Розділ 1.2. Як працюють різні агробізнес-інкубатори;

Розділ 1.3. Цілі розвитку агропромислових інкубаторів;

Розділ 1.4. Три основні моделі агробізнес-інкубаторів;

Розділ 1.5. Переваги і недоліки моделей агробізнес-інкубаторів.

Перший компонент призначений для забезпечення того, щоб тренер і слухачі мали спільну концептуальну основу і термінологію щодо послуг агробізнес-інкубатора. В кінці цього компонента слухачі повинні вміти:

- ефективно спілкуватися з іншими учасниками і з тренером про моделі агробізнес-інкубатора та їх послуги;

- ефективно спілкуватися із зацікавленими сторонами про віртуальні агробізнес-інкубатори;

- зрозуміти плюси і мінуси віртуальних сервісів і вирішити чи варто агробізнес-інкубаторам займатися віртуальними послугами.

Також у першому компоненті висвітлюються переваги конкретних моделей інкубаторів, а також фактори, аналіз яких дозволить зробити найкращий вибір для засновників та розробників нових агробізнес-інкубаторів. Недавні дослідження у інноваційній інфраструктурі, а саме агробізнес-інкубаторів показують, що існує три основні альтернативні моделі агробізнес-інкубаторів [1], а саме:

1. Агробізнес-інкубатор з розвитку виробничо-збутового ланцюжка (сектора):

- сприяє розвитку агробізнес-інкубаторів і надає широкий спектр послуг;

- спеціалізуються на інтеграції найважливіших елементів ланцюжка, забезпечуючи доступ до ринків і допомогу у створенні нових підприємств, які заповнюють прогалини у виробничо-збутовому ланцюжку;

- мобілізує кілька ресурсів, щоб швидко відреагувати на нові можливості.

2. Агробізнес-інкубатор з розвитку та комерціалізації досліджень:

- сприяє співпраці з вищими навчальними закладами та науково-дослідними центрами з питань передачі технологій;

- стимулює комерціалізацію результатів досліджень і створення нових підприємств;

- сприяння поширенню нових технологій.

Наведена нижче таблиця 1 описує три зазначені вище моделі агробізнес-інкубаторів, що виникають у тематичних дослідженнях.

3. Агробізнес-інкубатор з трансферу технологій:

- інкубатори, спрямовані на сприяння передачі технології у спектр високих технологій;

- підтримка низько технологічних інкубаторів, що спеціалізуються на низовому рівні, здійснюють діяльність у малих масштабах інкубації та недостатньо обслуговуються у сільській місцевості;

- підтримка високотехнологічних інкубаторів, що спеціалізуються на передачі технологій на міжнародному рівні через корпоративні права в різних формах інтелектуальної власності згідно контрактів, спільних технологічних підприємств, а також доступ до венчурного капіталу.

Таблиця 1

Особливості моделей агробізнес-інкубаторів

Інструменти і установи	Визначальні ознаки
Агробізнес-інкубатор з розвитку виробничо-збутового ланцюжка (сектора)	
Менеджер мережі постачальників	Цілі кваліфікованих дрібних фермерів Організована в якості менеджера ланцюжка поставок Активна лише в певних секторах, де попередні дослідження показують існування відносних переваг Орієнтована на прибуток
Франчайзер ланцюжка від ферми до ринку	Цілі кваліфікованих дрібних фермерів Організована як оператор ланцюжка франшизи, що спрямована на конкретні сектори Орієнтована на прибуток
Розробник універсального агробізнесового сектору (що продає, чи надає схожі послуги в одному місці)	Великий стартовий капітал Потужні можливості внутрішніх досліджень Професійний колектив управління Здатність застосовувати свій власний ринок і технічні дослідження, управління підприємством і фінансування акціонерного капіталу до нових бізнес - стартапів Орієнтована на прибуток
Інкубатор цілого сектору і постачальник послуги з розвитку бізнесу	Практично орієнтований на сектор Використовує BDS (Послуги з розвитку бізнесу) щоб перетворювати цілі галузі Приймає стратегічні втручання на різних рівнях в рамках ланцюжків поставок Ефективно займається політичними реформами як на найвищому рівні, так і на місцевому рівні Орієнтована на прибуток і некомерційну діяльність
Агробізнес-інкубатор з розвитку та комерціалізації досліджень	
Інкубатор орієнтований на високі аграрні технології із зв'язком з дослідним центром	Приділяється увага високим технологіям Тісний зв'язок із науково-дослідним центром світового класу Вагома початкова фінансова підтримка Класичний дослідний парк інкубатор із зв'язком з науково-дослідним центром Орієнтована на некомерційну діяльність
Бізнес-інкубатор із зв'язком із вузом, що спеціалізується на агробізнесі	Тісний зв'язок з університетом Класичний дослідний парк-інкубатор з тісним зв'язком із ВУЗом Приймає тільки незначну зовнішню фінансову допомогу Орієнтована на некомерційну діяльність
Бізнес-інкубатор, що базується на високих технологіях	Класичний університет, який створює бізнес-інкубатор; Приділяється увага високим технологіям
Агробізнес-інкубатор з трансферу технологій	
Посередник для низько технологічних внутрішньо-сільських інновацій	Спрямовується увага на сільських низько-технологічних споживачів Поєднує новаторів та підприємців Використовує різні методи для просування інновацій Зв'язок сильних мереж Стратегічне та динамічне керівництво Орієнтована на некомерційну діяльність
Високотехнологічний міжнародний транснаціональний стратегічний альянс	Приділяється увага високим технологіям Класичний дизайн віртуальних компаній Високий рівень капіталізації Чітко визначені завдання Компетентний транснаціональний менеджмент Орієнтована на прибуток

Джерело: Сформовано автором на основі власного дослідження та узагальнення.

Інша частина першого компонента про основи агробізнес-інкубатора, висвітлює переваги кожної моделі агробізнес-інкубатора та обставини, за яких ці конкретні проекти дозволять зробити найкращий вибір для розробників нових агробізнес-інкубаторів. Детальніше розглянемо у таблиці 2.

Таблиця 2

Переваги і недоліки моделей агробізнес-інкубаторів

Моделі	Переваги	Недоліки
Агробізнес-інкубатор з розвитку виробничо-збутового ланцюжка (сектора)	1. Сильна мережа та управлінська база 2. Великий та стабільний капітал 3. Ефективно використовує послуги, щоб розвинути цілі сектори 5. Ефективний для співпраці дрібних господарств із прихованими ринками	1. Потребує значних коштів для створення 2. Складно відтворити 3. Сильно залежний від зовнішніх фінансів 4. Обмежений секторний вплив
Агробізнес-інкубатор з розвитку та комерціалізації досліджень	1. Доступ до каналів високих технологій 2. Тісні зв'язки із дослідницькими спільнотами	1. Більше орієнтований на виробництво ніж на ринок 2. Підпорядковується дослідницькій організації, з якою має тісні зв'язки
Агробізнес-інкубатор з трансферу технологій	1. Новаторство в транскордонних високотехнологічних трансферах 2. Великий капітал 3. Ефективно працює внизу піраміди і постійно запускає нові програми	1. Важко сполучити різні високотехнологічні культури 2. Швидкий запуск нових програм може зменшити здатність виконувати головні завдання інкубатора

Джерело: Сформовано автором на основі власного дослідження та узагальнення.

Використавши досвід Мережі бізнес-інкубаторів та технологічних парків у східній Європі та центральній Азії (ЕСАbit), ПВНЗ «Хмельницький економічний університет» працює над створенням громадської некомерційної організації на добровільних засадах «Інноваційний бізнес-інкубатор Хмельницького економічного університету». За основу взято одну із трьох моделей, яка відповідає вимогам, де одним із засновників може виступати вищий навчальний заклад, а саме «Агробізнес-інкубатор з розвитку та комерціалізації досліджень».

Метою діяльності бізнес-інкубатора є:

- створення умов для реалізації прав студентів і випускників на працю, розвиток форм науково-практичної та науково-дослідної роботи студентів з використанням технологій бізнес-інкубації, оволодіння основами ведення підприємницької діяльності, формування навичок майбутніх організаторів, керівників і кваліфікованих фахівців;

- формування у студентів інноваційної ідеології та інноваційного мислення, вмінь і навичок здійснення підприємницької діяльності;

- підтримка та просування бізнес-ідей та інноваційних проектів, що спрямовані на розвиток економіки, науки, культури та освіти, як в регіонах так і в країні загалом.

Інноваційний бізнес-інкубатор надасть можливість молодим підприємцям (випускникам) на етапі заснування та становлення власного бізнесу здійснити таку діяльність з мінімальними затратами. До участі в бізнес-інкубаторі залучаються за бажанням учні випускних класів загальноосвітніх шкіл, які є потенційними абітурієнтами ХЕУ.

До завершення навчання в загальноосвітній школі учні в поточному навчальному році, ставши учасники Бізнес-інкубатора, отримують змогу засвоїти 50% теоретично-практичного курсу «Підприємництво». Завершення процесу вивчення зазначеного курсу буде проходити на першому курсі навчання в університеті. По завершенню учасники бізнес-інкубатора отримують відповідний Сертифікат.

Студенти ХЕУ під час навчання в університеті поетапно освоюють і отримують через бізнес-інкубатор спеціальні навички:

- на першому курсі – з технології і організації підприємницької діяльності;
- на другому курсі – з технології виробництва, ринкової економіки і бухгалтерського обліку;
- на третьому курсі – з фінансової діяльності, менеджменту і маркетингу;
- на четвертому курсі – з інноваційно-інвестиційного проектування підприємницької діяльності. Підсумковим етапом виходу з бізнес-інкубатора є розробка інвестиційного проекту і бізнес-плану конкретного напрямку підприємницької діяльності та подача їх на конкурс.

Початок дистанційного навчання можливий на засадах віртуальних послуг бізнес-інкубатора в якості інтернет-дистанційної форми навчання по освоєнню теоретичних і практичних навичок бізнес-планування та інвестиційного проектування. Випускники – спеціалісти будуть представляти в структурі дипломної роботи (третьій розділ) бізнес-план стратегії розвитку досліджуваного об'єкта, а випускники – магістри відповідно представлятимуть в структурі магістерської роботи (третьій розділ) інвестиційний проект стратегії інноваційного розвитку досліджуваного об'єкта.

У травні щорічно в ХЕУ проводиться конкурс бізнес-планів та інвестиційних проектів з визначенням переможців та організацією ярмарки кращих наукових робіт. Кращі випускники бізнес-інкубатора отримують запрошення на цікаву роботу на підприємствах інноваційної інфраструктури.

Випускники бізнес-інкубатора також матимуть можливість працювати в Стартап-інкубаторі – займатися розробками інвестиційних проектів і бізнес-планів для реалізації їх на інноваційному ринку.

Слід відмітити, що випускники університету, які проходили також спеціальну підготовку через бізнес-інкубатор, будуть користуватися значно більшим попитом у роботодавців на вітчизняному і зарубіжному ринках праці.

До участі в роботі Стартап-інкубатора залучаються студенти старших (IV - V) курсів, які виявляють бажання підвищувати свій науково-практичний рівень шляхом участі в розробці інноваційно-інвестиційних проектів та бізнес-планів на замовлення суб'єктів господарювання, фінансово-банківських структур та посередницьких організацій.

Запропонована в Хмельницькому економічному університеті модель підготовки фахівців ринкового спрямування економічного профілю з використання бізнес-інкубатора відповідає сучасним вимогам та європейському рівню підготовки кадрів.

Але для формування повноцінної організаційної інфраструктури впровадження інновацій у сільському господарстві (інноваційної моделі) інноваційному бізнес-інкубатору Хмельницького економічного університету, щоб відповідати умовам моделі агробізнес-інкубатора з розвитку та комерціалізації досліджень, ще необхідно залучити до співпраці провідні аграрні підприємства

регіону. Інноваційним бізнес-інкубатором Хмельницького економічного університету розробляється договір про співпрацю із високотехнологічними аграрними компаніями Подільського регіону, а саме корпораціями «Агропродсервіс» та «Сварог Вест Груп».

Залучення зазначених сільськогосподарських підприємств у якості інноваційного модуля дозволить швидше та якісніше сформувати інноваційну модель конкурентоспроможного сільського господарства.

Висновки. На нашу думку, із зазначеного вище можемо зробити наступні висновки та сформулювати власне визначення інноваційного модуля та інноваційної моделі для того, щоб краще зрозуміти вплив розвитку організаційних форм впровадження інновацій у сільському господарстві. Інноваційний модуль – це умовна наукова одиниця інноваційної моделі, у вигляді самостійної закінченої науково місткої розробки, котра у тісному зв'язку із іншими модулями створює інноваційну модель. Звідси випливає визначення інноваційної моделі – це повноцінна організаційна інфраструктура впровадження інновацій у сільському господарстві, яка створює за допомогою уніфікації, індукції, дифузії та трансферу умови для сталого розвитку науково-технічного прогресу, конкурентоспроможного сільського господарства та забезпечує продовольчу безпеку України в межах ринкових і під впливом державних регуляторів (або державної інноваційної політики). Проаналізувавши вище описану діяльність, доцільно було б використати досвід ЕСАbit для удосконалення повноцінної організаційної інфраструктури впровадження інновацій у сільському господарстві, що дозволить сформувати національну інноваційну модель конкурентоспроможного сільського господарства України.

Список використаних джерел

1. Agribusiness Incubation: Good Practices Assessment, 2011 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.infodev.org/articles/growing-food-products-and-businesses>)
2. Горбатюк О.В. Організаційні форми впровадження інновацій в сільському господарстві // Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи / [Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Шпикуляк О.Г. та ін.]. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2014. – 516 с. С. – 401-442.
3. Лупенко Ю.О., Месель-Веселяк В.Я. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року /за ред. Ю.О. Лупенка, В.Я. Месель-Веселяка - К.: ННЦ "ІАЕ", 2012. – 182 с.
4. Про трансфер інновацій. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.stelmaschuk.info/bank-innovation/transfer-and-diffusion-of-innovations.html>
5. Інноваційна діяльність в аграрній сфері: інституціональний аспект: монографія/[Саблук П.Т., Шпикуляк О.Г., Курило Л.І. та ін.]– К.:ННЦ ІАЕ, 2010. – 706 с.
6. Курило Л. І. Інтелектуальний капітал в аграрній сфері економіки [Текст] : монографія / Л. І. Курило. - К. : ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2012. - 317 с.
7. Калетнік Г.М. Інститути інфраструктури та ціноутворення у розвитку аграрного ринку: регіональний аспект : моногр. / Г.М. Калетнік, О.Г. Шпикуляк, Г.О. Пчелянська. – Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2012. – 324 с.

Список використаних джерел у транслітерації / References

1. Agribusiness Incubation: Good Practices Assessment, 2011 [Elektron. resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.infodev.org/articles/growing-food-products-and-businesses>
2. Horbatiuk O.V. Orhanizatsiyni formy vprovadzhennya innovatsiy v sil's'komu hospodarstvi // Innovatsiynе zabezpechennya rozvytku sil's'koho hospodarstva Ukrayiny: problemy ta perspektyvy / [Lupenko Yu.O., Malik M.Y., Shpykulyak O.H. ta in.]. – K.: NNTs «IAE», 2014. – 516 s. S. – 401-442.
3. Lupenko Yu.O., Mesel'-Veselyak V.Ya. Stratehichni napryamy rozvytku sil's'koho hospodarstva Ukrayiny na period do 2020 roku /za red. Yu.O. Lupenka, V.Ya. Mesel'-Veselyaka - K.: NNTs "IAE", 2012. – 182 s.
4. Pro transfer innovatsiy. [Elektponnyy resurs].- Rezhym doctupu: <http://www.stelmaschuk.info/bank-innovation/transfer-and-diffusion-of-innovations.html>
5. Innovatsiyna diyal'nist' v ahrarniy sferi: instytutsional'nyy aspekt: monohrafiya/[Sabluk P.T., Shpykulyak O.H., Kurylo L.I. ta in.] – K.:NNTs IAE, 2010. – 706 s.
6. Kurylo L. I. Intelktual'nyy kapital v ahrarniy sferi ekonomiky [Tekst] : monohrafiya / L. I. Kurylo. - K. : NNTs «Instytut ahrarnoyi ekonomiky», 2012. - 317 s.
7. Kaletnik H.M. Instytuty infrastruktury ta tsinoutvorennya u rozvytku ahrarnoho rynku: rehional'nyy aspekt : monohr. / H.M. Kaletnik, O.H. Shpykulyak, H.O. Pchelyans'ka. – Vinnytsya: TOV «Firma «Planer», 2012. – 324 s.

ANNOTATION SPECIAL FEATURES OF ORGANIZATIONAL INNOVATION INFRASTRUCTURE IN AGRICULTURE

*HORBATYUK Oleksandr, senior lecturer
of Accounting and Finance Department,
Private High School "Khmelnitsky University of Economics"
(Khmelnitsky)*

Improvement of organizational forms of innovation in agriculture is possible, by creating a national model for sustainable development of competitive agriculture of Ukraine. An integral part of creating a national model of innovation is the development of complete infrastructure innovation and improvement of the organizational and economic mechanism of transfer of innovative technologies in agriculture and rational combination of state and market regulators of innovative agricultural development.

The experience of the Network of business incubators and technology parks in Eastern Europe and Central Asia (ECAbit) is examined in the article. Analyzing activity ECAbit, we can see that most network members are located in countries undergoing transformation from a planned to a market economy. Strengthening of market orientation, diversification and competitiveness of economies in Eastern Europe and Central Asia with the development of entrepreneurship and innovation at all levels from agriculture to

high technology was the main feature of this dynamic region as the strategic tandem between the European Union and Asia. In many countries business incubators and technology parks have achieved to initiate national programs to the need for strategic advantages of their economies and develop national and regional innovation clusters.

Keywords: innovation, organizational infrastructure, business incubator, innovative module, innovative model.

Table. 2. Fig. 1. Lit. 7.

АННОТАЦИЯ ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ ВНЕДРЕНИЯ ИННОВАЦИЙ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ

**ГОРБАТЮК Александр Викторович,
старший преподаватель кафедры учета и финансов,
ЧВУЗ "Хмельницкий экономический университет"
(Хмельницкий)**

Совершенствование организационных форм внедрения инноваций в сельском хозяйстве возможно с помощью создания национальной модели устойчивого развития конкурентоспособного сельского хозяйства Украины. Неотъемлемой составляющей создания национальной модели инновационного развития является формирование полноценной инфраструктуры внедрения инноваций, совершенствования организационно-экономического механизма трансфера инноваций в сельском хозяйстве и рациональное сочетание государственных и рыночных регуляторов инновационного развития сельского хозяйства.

В статье рассмотрен опыт Сети бизнес-инкубаторов и технологических парков в Восточной Европе и центральной Азии (ЕСАbit). Анализируя деятельность ЕСАbit, мы наблюдаем, что большинство членов сети расположены в странах, переживающих трансформацию от плановой экономики к рыночной. Укрепление рыночной ориентации, диверсификации и конкурентоспособности экономики в странах Восточной Европы и Центральной Азии по развитию предпринимательства и инновационной деятельности на всех уровнях от сельского хозяйства до высоких технологий стало главной особенностью этого динамично развивающегося региона в стратегическом тандеме между Европейским Союзом и Азией. Во многих странах бизнес-инкубаторы и технопарки добились инициировать государственные программы, направленные на необходимость стратегических преимуществ их экономики и разработать национальные и региональные инновационные кластеры.

Ключевые слова: инновации, организационная инфраструктура, бизнес-инкубатор, инновационный модуль, инновационная модель.

Табл. 2. Рис. 1. Лит. 7.

Інформація про автора

ГОРБАТЮК Олександр Вікторович - старший викладач кафедри обліку і фінансів, ПВНЗ "Хмельницький економічний університет" (29008 м. Хмельницький, вул. Кам'янецька 159/2, e-mail: horbatyuk79@gmail.com)

HORBATYUK Oleksandr - senior lecturer of Accounting and Finance Department, Private High School "Khmelnitsky University of Economics" (29008 Khmelnsky, Kamenetska Street 159/2, e-mail: horbatyuk79@gmail.com)

ГОРБАТЮК Александр Викторович - старший преподаватель кафедры учета и финансов, ЧВУЗ "Хмельницкий экономический университет" (29008 г. Хмельницкий, ул. Каменецкая 159/2, e-mail: horbatyuk79@gmail.com)

